

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200289
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5721200289.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: Y. S., nar. XX.XX.XXXX, R. XXXX/XX, XXX XX Y., o zaplatenie 3 684,11 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5Csp/8/2021-113 zo dňa 21. októbra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec v r a c i a na nové konanie a rozhodnutie.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. z o s t á v a nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 600,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 600,84 eur od 28.06.2018 do zaplatenia (I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 67,38 % (III.).

Vychádzal zo zistenia, že medzi právnym predchodcom žalobcu (U. D. F., a.s.) ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 03.07.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere na základe ktorej, právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 5 000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 60. mesačných splátkach vo výške 149,97 eur spolu s poistením, so splatnosťou k 20. dňu mesiaci pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 27,64 % ročne, so sadzbou poistenia vo výške 2,90 %, mesačná výška poistenia 4,23 eur, s prvou splátkou splatnou 20.08.2015. Výška RPMN bola 27,64 %, priemerná RPMN 18,24 % a celkové náklady vo výške 3 744,40 eur, teda celková čiastka, ktorú má uhradiť bola 8 744,40 eur. Z prehľadu úhrad vyplýva, že žalovaný si povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy neplnil riadne a včas, a preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.04.2018 vyzval žalovaného na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že v opačnom prípade bude oprávnený úver zosplatiť. Napokon dňa 19.06.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, o čom informoval žalovaného listom zo dňa 22.06.2018. Je nepochybné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Žalovaný po započítaní úhrady na najstaršie neuhradenú splátku, uhradil splátky splatné od 20.10.2017 vo výške 149,97 eur, 10.01.2018 vo výške 100 eur a 15.02.2018 vo výške 100 eur. Potom vzhľadom na výšku splátky (149,97 eur) po započítaní na najstaršie neuhradenú splátku, uhradil splátku splatnú 20.11.2017 a čiastočne splátku splatnú 20.12.2017 vo výške 50,03 eur. Žalovaný následne vykonal úhradu 12.04.2018 vo výške 149,97 eur, pričom po započítaní na najstaršie neuhradenú splátku za mesiac december 2017 žalovaný uhradil splátku splatnú 20.12.2017 a splatnú 20.01.2018 čiastočne

vo výške 50,03 eur. Teda splátkou splatnou za mesiac január 2018 sa dostal do omeškania. Žalobca tak v súlade so zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami žalovaného výzvou zo dňa 26.04.2018 vyzval na úhradu nedoplatku na splátkach do dodatočne poskytnutej lehote na plnenie, pričom zároveň žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Žalobca následne v súlade s čl. IX. zmluvné podmienky bod. 12 ods. 12.2 veta prvá Zmluvy o úvere, pristúpil ku dňu 19.06.2018 k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, pričom dlžná suma predstavovala 3 684,11 eur. Žalovaný na predmetný úver uhradil celkovo sumu 4 399,16 eur. Má za to, že v danom prípade boli splnené všetky podmienky § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby mohol žalobca pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, pričom tak urobil pre splátku splatnú v mesiaci január 2018. Preto moment začatia plynutia premlčacej lehoty pripadol na deň 20.01.2018, teda na zročnosť splátky, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania minimálne 3 mesiace, a tak deň 3 ročnej premlčacej doby pripadol na 20.01.2021 a keďže žaloba bola podaná dňa 27.01.2021, teda po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva. Je však nutné poukázať na zákon č. 62/2020 Z. z., ktorý v tomto období nadobudol účinnosť a podľa ktorého lehota v čase od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynie v zmysle § 8 písm. a) citovaného zákona. Vzhľadom na uvedené lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromno-právnych vzťahov na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona t. j. dňa 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynul a keďže žaloba bola podaná 27.01.2021 bola tak účinná v rámci 3 ročnej premlčacej doby.

Má za to, že dohodnutý úrok z úveru vo výške 27,64 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci júl 2015 bol úrok pre stav úverov 12,15 % ročne a pre nové obchody 10,26 % ročne. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi žalobcom a žalovaným v danom prípade viac ako 2- násobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 MCdo/1/2009,

5 Cdo/26/2011, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co/114/2014. Nakoľko dohodnutý zmluvný úrok prekročil niekoľko násobne priemernú úrokovú sadzbu za úvery poskytované bankami v danom čase, jedná sa o úrok neakceptovateľný a v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené zmluva o úvere neobsahuje náležitosť upravenú v § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z., a to úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, a preto je nutné považovať predmetný úver v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona za bezúročný a bezpoplatkov.

Pokiaľ ide o stanovenie RPMN vo výške 27,64 %, táto bola stanovená správne, nakoľko poistenie nebolo podmienkou pre získanie samotného úveru a poplatky za poistenie preto nemusia byť zahrnuté do RPMN.

Vo vzťahu k priemernej hodnote RPMN 18,24 % skúmal či je uvedená v súlade s § 9 ods. 2 písm. z) zák. č. 129/2010 Z. z., keď z internetovej stránky Ministerstva financií SR preveroval príslušnú priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov a v zmysle Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za prvý štvrtrok 2015 podľa stavu ku dňu 31.03.2015 zistil, že RPMN predstavuje 13,83 %. Preto má za to, že v predmetnej zmluve je nesprávne uvedená priemerná hodnota RPMN v neprospech spotrebiteľa. Aj z tohto dôvodu je nutné spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bezpoplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. Stanovenie priemernej hodnoty RPMN je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej absenciu zákon sankcionuje tým, že je táto zmluva považovaná za bezúročnú a bezpoplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 9 ods. 2 písm. z) zák. č. 129/2010 Z. z. Nakoľko úver posúdil ako bezúročný a bezpoplatkov, priznal žalobcovi nárok vo výške 600,84 eur ako rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru 5 000 eur a uhradenou sumou žalovaným 4 399,16 eur. Zvyšnú časť uplatňovaného nároku žalobcom vo výške 3 083,27 eur vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zamietol. Spolu s nárokom na zaplatenie z priznanej istiny priznal i úrok z omeškania odo dňa 28.06.2018 vo výške 5 %, keď z prehľadu základných úrokových sadzieb Európskej centrálnej banky mal zistené, že bola platná úroková sadzba vo výške 0,00%, ktorej zvýšenie o 5 %-ných bodov v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. predstavuje úrok z omeškania 5 % ročne. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď mal za to, že žalovaný mal vo veci čistý úspech 67,38 %.

2. V zákonom stanovenej lehote proti výrokom II. a III. rozsudku podal odvolanie žalobca. Navrhuje v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že mu bude priznaný nárok voči žalovanému v sume 3 083,27 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % z tejto sumy od 28.06.2018 do zaplatenia a bude mu priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Má za to, že súd prvej inštancie nesprávne

právne posúdil vec, že zmluvne dohodnutý úrok, ktorý tvorí jedinou zložku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru je neprimeraný a v rozpore s dobrými mravmi a rovnako nesprávne zistil uvedenie priemernej RPMN v úverovej zmluve, čo malo založiť dôvod bezúročnosti úveru. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 27,64 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výške priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy Ministerstvom financií v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za prvý štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 31.03.2015 predstavovala 13,83 % a najvyššia prípustná výška odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) predstavovala 27,66 %, t. j. 2-krát priemernej RPMN 13,83 %. Súdna prax zaujala názor, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto len vo výnimočných situáciách napr. v prípadoch šikanózneho výkonu práva účastníkom zmluvného vzťahu. Korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Dojednaná výška odplaty v úverovej zmluve neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa § 53 ods. 6 OZ. Rovnako je nesprávne zistenie súdu prvej inštancie, že v zmluve je nesprávne uvedená priemerná RPMN. Táto bola stanovená v súlade s § 9 ods. 2 písm. z), § 21 ods.2 zák. č. 129/2010 Z. z., keď k uzavretiu úverovej zmluvy došlo dňa 03.07.2015 a na účely uverejnenia priemernej RPMN boli použité údaje za prvý štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 31.03.2015, t. j. údaje naposledy zverejnené Ministerstvom financií SR a táto výška za úvery vo výške od 1 500 eur do 6 500 eur vrátane so splatnosťou od 1 do 5 rokov predstavovala 18,24 % tak, ako je táto hodnota uvedená v spornej úverovej zmluve.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

5. Súd prvej inštancie vo zvyšku zamietol žalobu z dôvodu, že spotrebiteľský úver považoval v zmysle § 11 ods. 1 zák.č. 129/2010 Z.z. (ďalej aj ZoSÚ) za bezúročný a bezpoplatkov, nakoľko zmluva neobsahovala podstatné náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ a z/ ZoSÚ účinného v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy, keď zmluvný úrok bol v rozpore s dobrými mravmi a priemerná RPMN nebola v súlade s uverejnenou správou Ministerstva financií Slovenskej republiky, v zmysle Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015 podľa stavu ku dňu 31.03.2015.

6. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

7. Podľa § 21 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch.

8. Podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ, ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. z/ ZoSÚ účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy

o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

10. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

11. Podľa § 2 Vyhlášky MF SR č. 289/2010 Z.z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery, najneskôr v posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroka, ak v § 3b nie je ustanovené inak, sa na webovom sídle Ministerstva financií Slovenskej republiky zverejnia informácie o

a) údajoch v hlásení v rozsahu časti B hlásenia, a to

1. objemy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet kumulatívne za všetkých veriteľov,

2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet,

b) údajoch podľa vzoru ustanoveného v prílohe č. 2, a to

1. objemy kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk,

2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk.

12. Z vyššie citovaných ustanovení je nutné konštatovať, že priemerná hodnota RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. z/ ZoSÚ ku dňu podpísania zmluvy v zmysle zverejnenia na webovom sídle ministerstva financií v Súhrne informácii o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2015 pre ostatné spotrebiteľské úvery vo výške do 1500 eur vrátane, so splatnosťou od 1 do 5 rokov, predstavovala 18,24 %, ako je táto hodnota uvedená v spotrebiteľskej zmluve preskúmvanej v danej veci. Súd prvej inštancie v bode 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku nesprávne vychádzal zo správy o Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrťrok 2015. Z uvedených dôvodov nesprávne právne posúdil, že z tohto dôvodu je nutné v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ považovať spotrebiteľskú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. S poukazom na znenie § 21 ods. 1, 2 ZoSÚ, v ktorých je ustálené, že veriteľ je povinný predkladať údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch, správne sa má pri posúdení správnosti priemernej RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. z/ ZoSÚ vychádzať zo zverejnenej správy o Súhrne informácii o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2015, a nie (ako nesprávne vychádzal súd prvej inštancie) zo správy o Súhrne informácii o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk poskytovaných za 1. štvrťrok 2015.

13. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

14. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

15. Podľa § 1 ods. 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek

zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu,2a) naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

16. Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

17. Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. bolo novelizované Nariadením č. 141/2014 Z.z., ktoré je vykonávacím predpisom k § 53 ods. 6 OZ. Výška odplaty sa podľa neho posudzuje ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (v danom prípade 03.07.2015) a nesmie prevýšiť dvojnásobok ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch zverejnených podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ.

18. V dôsledku odvolania žalobcu predmetom ďalšieho odvolacieho prieskumu je posúdenie, či súd prvej inštancie správne právne posúdil platnosť dohody strán úverovej zmluvy o výške úroku, ktorá náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, je podstatnou náležitosťou zmluvy, pod zákonnou sankciou ustanovenou v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, že v prípade jej absencie poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

19. Súd prvej inštancie záver o neplatnosti dojednania zmluvných strán o výške úroku 27,64% ročne odôvodnil tým, že z internetovej stránky Národnej banky Slovenska preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci júl 2015 bol úrok pre stav úverov 12,15% ročne a pre nové obchody 10,29% ročne. Preto ročná sadzba úroku dohodnutého medzi žalobcom a žalovaným v danom prípade je viac ako dvojnásobne vyššia, čo je neakceptovateľné a takto dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi a vzhľadom k tomu v tejto časti je zmluva o úvere podľa § 39 OZ neplatná.

20. V danom prípade odplata dotknutej zmluvy bola totožná s dohodnutou úrokovou sadzbou, pretože jedinou odplatou za poskytnutie úveru žalovanému ako spotrebiteľovi bol dohodnutý zmluvný úrok.

21. Nakoľko súd prvej inštancie na daný prípad neaplikoval § 53 ods. 6 OZ, jedná sa o nesprávne právne posúdenie veci. Výška odplaty pri spotrebiteľskej zmluve, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov je limitovaná dosiahnutím najvyššej prípustnej odplaty, ktorú je možné od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať s tým, že odplatu, podrobnosti o jej stanovení, kritéria jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. (viď vyššie citované zákonné ustanovenia). Súd prvej inštancie vedený nesprávnymi úvahami pri posudzovaní platnosti dohody strán o úroku v úverovej zmluve, neposúdil jej platnosť v spektre rozhodujúcich zákonných kritérií, a preto neustálil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre záver o dôvodnosti považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Za účelom zistenia, či výška odplaty podstatne prevýšila najvyššiu prípustnú odplatu, priemerná hodnota RPMN ako údaj, ktorý v zmysle ZoSÚ sa zverejňuje na stránke Ministerstva financií SR, je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá sa v zmysle § 186 ods. 1 CSP nedokazuje. Tak odvolaciemu súdu z jeho činnosti je známou skutočnosťou zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk poskytovaných za 1. štvrtrok 2015 k 31.3.2015 je, že ostatné spotrebiteľské úvery so splatnosťou nad 1 do 5 rokov vrátane sa poskytovali pri priemernej RPMN 13,83 %. Odplata v predmetnej zmluve vo výške 27,64% preto neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle vyššie uvedeného, a teda nie je neplatná pre rozpor so zákonom.

22. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval výšku dojednaných úrokov za rozpornú s dobrými mravmi a tým dané zmluvné ustanovenie za absolútne neplatné (§ 39 OZ), odvolací súd zdôrazňuje, že jednak neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie pravidlom a jednak neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi treba chápať ako krajný prostriedok. Právny úkon možno posudzovať z hľadiska, či je v rozpore s dobrými mravmi len vtedy, ak právny úkon neupravuje zákon. Ak však zákon určitú situáciu výslovne reguluje a právny úkon je v súlade s touto reguláciou, nemožno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi a pokiaľ neodporuje zákonu samotná výška úrokovej sadzby (v danom prípade ako jedinej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľskej zmluvy),

len výnimočne by mohlo byť dojednanie o úroku z úveru posúdené ako rozporné s dobrými mravmi. V tomto prípade najvyššia možná výška odplaty je regulovaná priamo zákonom (§ 53 ods. 3 OZ), a preto nie je namieste úvaha o rozpore jej výšky s dobrými mravmi. Dojednanie o odplate, výška ktorej neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle zákona, preto nie je možné považovať za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Nebolo možné vyvodiť záver o rozpornosti úrokovej miery s dobrými mravmi v zásade len z číreho porovnania v zmluve uvedenej výšky úroku s úrokovými sadzbami podľa úrokovej štatistiky zverejnenej NBS za inkriminované obdobie s poukazom na § 53 ods. 6 OZ.

23. Keďže súd prvej inštancie sa riadil nesprávnym právnym názorom, vo veci nebolo vykonané ďalšie dokazovanie potrebné za účelom zistenia a následného posúdenia žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska správnosti výšky (z akých položiek pozostáva, aké poplatky sú započítané a pod.), ktoré mali byť zisťované ako skutkový podklad pre rozhodnutie vo veci, nakoľko záver súdu prvej inštancie o tom, že posudzovaný úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov je predčasný. Uvedené nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, a preto došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu § 389 ods. 1 písm. c/ CSP neostávalo iné, ako napadnuté rozhodnutie vo výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšku a závislého výroku III. o nároku na náhradu trov konania zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V novom konaní sa súd prvej inštancie bude zaoberať uplatneným nárokom žalobcu v zamietajúcej časti po vecnej stránke.

24. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)